

Данъци 2022 **2 08 С04**
(актуализационо приложение към 7 јули 2022 г.)

I. Със Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (ДВ, бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) в т. 86 на § 1 ДР ЗКПО думите „и инвестиционните посредници“ са заличени (вж. с. 841).

II. Със Закона за допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 42 от 7.06.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) в ал. 6 и 7 на чл. 43 и в ал. 21 на чл. 84 от ЗАДС думите „чл. 57а, ал. 1, т. 5“ са заменени с думите „чл. 57а, ал. 1, т. 36 и 5“ (вж. с. 432 и с. 549).

III. Със Закона за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г.) в ЗКПО навсякъде пред думите „дружествата за секюритизация“ е добавено „за“ (вж. чл. 27, ал. 2, т. 1, чл. 47а, ал. 4, т. 2 и чл. 175).

IV. Със Закона за изменение и допълнение на Закона за државния бюджет на Република България за 2022 г. (ДВ, бр. 52 от 5.07.2022 г.) са приети изменения в ЗДДС, ЗАДС и ЗДФЛ (относно влизането в сила на отделните изменения вж. § 33 ПЗР с. з.):

1. Буква „д“ на чл. 6, ал. 4, т. 4 ЗДДС е изменена така (вж. с. 39):

д) (изм. – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) операторът на хранителна банка, преди извършване на дарението, е предоставил по електронен път на Националната агенция за приходите изискуемата информация, която като съдържание и файлов формат се определя със заповед на изпълнителния директор на агенцията;

2. В буква „д“ на чл. 6, ал. 4, т. 4 ЗДДС числото „0,5“ е заменено с „1“ и накрая е добавено „и за всяко предоставяне е бил съставен документ с посочени вид, количество, единична и обща стойност на хранителните стоки, с който се удостоверява тяхното предаване на съответния оператор на хранителна банка“ (вж. с. 40).

3. Буква „ж“ на чл. 6, ал. 4, т. 4 ЗДДС е изменена така (вж. с. 40):

ж) (изм. – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) лицето, предоставило безвъзмездно хранителните стоки, няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към края на месеца, в който стоките са предоставени, като задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната му сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.

4. Наименованието на глава трета ЗДДС е изменено така: „Освобождаване с право на приспадане на данъчен кредит“ (вж. с. 74).

5. В чл. 36а, ал. 3 ЗДДС думите „чл. 6б, ал. 1, т. 1“ са заменени с „чл. 6б, ал. 1“ (вж. с. 80).

6. Член 6б ЗДДС е изменен така (вж. с. 108–109):

Стандартна ставка на данъка

Чл. 6б. (Изм. – ДВ, бр. 94 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 55 от 2020 г., бр. 71 от 2020 г., бр. 104 от 2020 г., бр. 52 от 2022 г.) (1) Стандартната ставка на данъка е 20 на сто за облагаемите доставки с място на изпълнение на територията на страната, освен изрично посочените като облагаеми с намалена или нулева ставка на данъка.

(2) Ставката по ал. 1 се прилага и при внос на стоки на територията на страната, и при облагаеми вътреобщностни придобивания на територията на страната, освен изрично посочените като облагаеми с намалена или нулева ставка на данъка.

7. Създадени са нови чл. 6ба и 6бб:

Намалена ставка на данъка

Чл. 6ба. (Нов – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) Ставката на данъка е 9 на сто за доставката на услуга по настаняване, предоставяно в хотели и подобни заведения, включително предоставянето на ваканционно настаняване и отдаване под наем на места за площадки за къмпинг или каравани, с място на изпълнение на територията на страната

Освобождаване с право на приспадане на данъчен кредит чрез прилагане на нулева ставка на данъка

Чл. 66б. (Нов – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) Нулева ставка на данъка се прилага при извършване на доставки с място на изпълнение на територията на страната, посочени в глава трета, чл. 53, 64а, 140, 146 и 173.

8. В чл. 151а, ал. 2, т. 11 ЗДДС думите „по глава трета“ са заличени (вж. с. 208).

9. Точки 100 и 101 в § 1 ДР ЗДДС са отменени (вж. с. 310).

10. В преходните и заключителните разпоредби на ЗДДС е създаден нов § 15д:

§ 15д. (Нов – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) (1) Ставката на данъка по чл. 66а се прилага до 31 декември 2022 г. за следните доставки с място на изпълнение на територията на страната, при внос на стоки на територията на страната и при облагаеми вътреобщностни придобивания на стоки:

1. доставка на книги на физически носители или извършвана по електронен път, или и двете (включително учебници, познавателни книжки и учебни комплекти, детски книги с илюстрации, за рисуване или оцветяване, печатни или ръкописни нотни издания), различни от публикации, които са изцяло или основно предназначени за реклама, и различни от публикации, които са изцяло или основно съставени от видеосъдържание или аудио-музикално съдържание;

2. доставка на ресторантьорски и кетъринг услуги, които се състоят в доставка на приготвена или неприготвена храна, включително състояща се в доставка на храна за вкъщи; това не се прилага за ресторантьорски и кетъринг услуги, които се състоят в доставка на бира, вино и спиртни напитки, включително в случаите по чл. 128;

3. доставки на храни, подходящи за бебета или за малки деца, по приложение № 4;

4. доставки на бебешки пелени и подобни бебешки хигиенни артикули по приложение № 4;

5. доставка на обща туристическа услуга в случаите по чл. 136, както и екскурзиите, организирани от туристически оператори и туристически агенти със случаен автобусен превоз на пътници;

6. доставка на услуга за използване на спортни съоръжения.

(2) Ставката на данъка по чл. 66а се прилага до 1 юли 2023 г. за следните доставки с място на изпълнение на територията на страната, при внос на стоки на територията на страната и при облагаеми вътреобщностни придобивания на стоки:

1. доставка на централно отопление;

2. доставка на природен газ.

(3) Ставката на данъка по чл. 66б се прилага до 1 юли 2023 г. за доставка на хляб и брашно с място на изпълнение на територията на страната, при внос на стоки на територията на страната и при облагаеми вътреобщностни придобивания на стоки.

(4) За целите на ал. 1, т. 2 и 5:

1. „бира“ е бира по смисъла на чл. 5 от Закона за акцизите и данъчните складове;

2. „вино“ е вино по смисъла на Закона за виното и спиртните напитки;

3. „спиртни напитки“ са спиртните напитки по смисъла на чл. 121, ал. 3 от Закона за виното и спиртните напитки;

4. „случаен автобусен превоз“ е превоз по смисъла на § 1, т. 24 от допълнителните разпоредби на Закона за автомобилните превози.

(5) За целите на ал. 3 „хляб“ е продукт, който се получава от изпичането на тесто, получено от смесване на пшенично брашно или друга зърнена култура, самостоятелно или в комбинация, и вода, със или без добавяне на сол, втасало с помощта на хлебна мая или закваска, и технологични добавки (при необходимост). За целите на ал. 3 „брашно“ е продукт, който се получава от смилането на хлебна пшеница и е годен за производство на хляб и хлебни продукти.

(6) Лице, което извършва доставка/продажба на природен газ чрез измервателни средства за разход на течни горива, е длъжно да регистрира в електронната система с фискална памет всяка доставка/продажба на природен газ в данъчна група „Д“ за времето на приложение на ставката по чл. 66а. В този случай се допуска при предаване на данни към Националната агенция за приходите да не се подават данни за вид и количество на продаденото гориво. Допуска се тези продажби да се програмират в отделен департамент.

(7) Когато данъчното събитие по доставка, за която се прилагат ал. 2 и 3, е възникнало до влизането в сила на ал. 2 и 3 включително и данъчният документ за доставката се издава след влизането в сила на ал. 2 и 3, доставката се документира чрез издаване на фактура по чл. 113, при издаването на която се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката.

(8) Когато след влизането в сила на ал. 2 и 3 възникнат основания за изменение на данъчната основа на доставка, за която се прилагат ал. 2 и 3 и която е фактически извършена и документирана до влизането в сила на ал. 2 и 3, изменението на данъчната основа се извършва чрез издаване на данъчно известие по чл. 115, като се прилага данъчният режим, действащ към датата на възникване на данъчното събитие на извършената и документирана доставка.

11. В **ЗИЗМДТ** (ДВ, бр. 71 от 2020 г.) в § 10 ПЗР думите „31 декември 2022 г.“ са заменени с „30 юни 2022 г.“ (вж. с. 347).

12. В **ЗИДЗНФО** (ДВ, бр. 18 от 2020 г.) в § 65 ПЗР думите „30 юни 2022 г.“ са заменени с „31 декември 2026 г.“ (вж. с. 347).

13. В чл. 65 ЗАДС е изменена ал. 11 и са създадени нови ал. 12 и 13 (вж. с. 490):

(11) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г., изм., бр. 52 от 2022 г.) Лицензираните складодържатели, включително тези, които нямат достатъчен складов капацитет за съхранение на собствените си енергийни продукти по смисъла на чл. 47, ал. 13, до 19,00 ч. на всеки работен ден изпращат по електронен път уведомление с актуални към часа на изпращането данни до Агенция „Митници“, което се публикува до 9,00 ч. на следващия работен ден в регистъра по ал. 12.

(12) (Нова – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) В Агенция „Митници“ се води публичен регистър с актуални данни, предоставени от лицензираните складодържатели за наличие или липса на свободни складови капацитети съгласно изискванията на чл. 47, ал. 12.

(13) (Нова – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) Форматът и съдържанието на регистъра по ал. 12 се определят с правилника за прилагане на закона.

14. В ПЗР на ЗАДС са създадени нови § 6а и 6б:

§ 6а. (Нов – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) (1) Възстановяване на платения акциз за електрическа енергия по чл. 24ж се прилага до 30 юни 2025 г. за следните лица:

1. лицензирани железопътни превозвачи и управители на железопътната инфраструктура – за ползваната от тях тягова и нетягова електрическа енергия при осъществяването на тяхната дейност;

2. транспортни оператори, които осъществяват превоз на пътници чрез метро, трамвай или тролейбуси, за ползваната от тях електрическа енергия при превоза на пътници.

(2) Възстановяването по ал. 1 се извършва по реда на чл. 24ж въз основа на писмено искане, което се подава до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, в което е потребена електрическата енергия.

§ 6б. (Нов – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) (1) В срок до 30 юни 2025 г. се прилагат следните акцизни ставки:

1. върху моторните горива:

а) за втечен нефтен газ (LPG) с кодове по КН от 2711 12 11 до 2711 19 00 – 0 лв. за 1000 килограма;

б) за природен газ с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 – 0 лв. за 1 гигаджаул;

2. за произведената топлинна енергия – 0 лв., в случаите по чл. 28, ал. 2 за енергийните продукти, използвани за осъществяване на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;

3. за електрическата енергия с код по КН 2716 – 0 лв. за мегаватчас, при условие че произведената електроенергия е:

а) от слънчева, вятърна енергия, от енергията на вълните, приливите или с геотермален произход;

б) от хидравличен произход, произведена в хидроелектрически инсталации;

в) генерирана от биомаса или от продукти, произведени от биомаса;

г) генерирана от метан, изпускан в изоставени въглищни мини;

д) генерирана от горивните клетки.

(2) Акцизната ставка по ал. 1, т. 1, буква „а“ се увеличава на 340 лв. за 1000 килограма, а акцизната ставка по ал. 1, т. 1, буква „б“ – на 5,10 лв. за 1 гигаджаул, в случай че Европейската комисия постанови акт за несъответствие с правилата в областта на държавните помощи под формата на нулеви акцизни ставки за втечен нефтен газ и природен газ, използвани като моторно гориво, от датата на постановяване на акта.

15. В ЗИДЦОПК (ДВ, бр. 98 от 2013 г.) в § 9, ал. 1 ПЗР думите „30 юни 2022 г.“ са заменени с „31 декември 2026 г.“, а ал. 2 е отменена (вж. с. 330).

16. В чл. 29, ал. 1, т. 2 ЗДДФЛ е създадена нова буква „г“:

г) (нова – ДВ, бр. 52 от 2022 г.) доходи от упражняване на свободна професия като адвокат.

17. В чл. 29, ал. 1, т. 3 ЗДДФЛ след думата „професия“ е добавено „извън тази по т. 2, буква „г“ (вж. с. 918).